

Số: 4700 /STNMT-TTr

Bình Dương, ngày tháng năm 2022

V/v xác định số lợi bất hợp pháp
khixử phạt vi phạm hành chính trong
lĩnh vực tài nguyên và môi trường, việc
xác định hành vi vi phạm hành chính
có dấu hiệu tội phạm hình sự

Kính gửi: Bộ Tài nguyên và Môi trường

Trong thời gian qua, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành các Nghị định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên và môi trường, trong đó có một số hành vi vi phạm hành chính ngoài việc áp dụng hình thức xử phạt chính thì đối tượng vi phạm còn bị áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả "*buộc nộp lại số lợi bất hợp pháp có được do thực hiện hành vi vi phạm hành chính*". Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Bình Dương đã chủ trì tổ chức thực hiện, tuyên truyền, phổ biến, thông qua công tác thanh tra, kiểm tra chuyên ngành đã phát hiện và tiến hành xử phạt hoặc tham mưu UBND tỉnh xử phạt vi phạm hành chính đối với các tổ chức, cá nhân có hành vi vi phạm. Tuy nhiên, việc xác định số lợi bất hợp pháp khi xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên và môi trường cũng như cách thức xác định hành vi vi phạm hành chính nào có dấu hiệu tội phạm hình sự để chuyển hồ sơ vụ việc vi phạm đến cơ quan điều tra vẫn còn một số khó khăn, bất cập, cụ thể như sau:

1. Việc tính toán, xác định số lợi bất hợp pháp trong lĩnh vực tài nguyên nước, khoáng sản:

- Việc xác định số lợi bất hợp pháp khi xử phạt vi phạm hành chính lĩnh vực tài nguyên nước được hướng dẫn theo quy định tại điểm q, khoản 3, Điều 2 Nghị định số 04/2022/NĐ-CP ngày 06/01/2022 của Chính phủ sửa đổi bổ sung điểm r, khoản 3, Điều 4 Nghị định số 36/2020/NĐ-CP ngày 24/3/2020 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước và khoáng sản. Theo đó, khó khăn trong việc xác định số lợi bất hợp pháp có được do thực hiện hành vi vi phạm hiện tại là do không có hướng dẫn cụ thể về loại chi phí, định mức, cách tính đối với nội dung chi phí trực tiếp để khai thác, sử dụng tài nguyên nước, khoáng sản. Với mỗi trường hợp cá nhân/tổ chức vi phạm lại có ý kiến giải trình và liệt kê số lượng và loại chi phí trực tiếp, cách tính chi phí trực tiếp cũng khác nhau. Một số loại chi phí trực tiếp hiện được liệt kê gồm:

+ Về tài nguyên nước: chi phí tiền điện máy bơm nước, chi phí sửa chữa, thay thế thiết bị, chi phí nhân công vận hành, bảo trì, bảo dưỡng; chi phí xử lý

nước (hóa chất, nhân viên phân tích thí nghiệm, pha trộn hóa chất, máy móc thiết bị phục vụ xử lý...).

+ Về khoáng sản: chi phí khai thác (nhiên liệu, nhân công, sửa chữa máy móc, thiết bị), chi phí vận chuyển, ...

- Ngoài ra, việc xác định số lợi bất hợp pháp trong lĩnh vực tài nguyên nước theo cách tính nêu tại điểm r, khoản 3, Điều 4 Nghị định số 36/2020/NĐ-CP ngày 24/3/2020 của Chính phủ chưa thực sự phù hợp với các trường hợp sau:

+ Trường hợp đối với hành vi quy định tại Khoản 15 Điều 9 Nghị định 36/2020/NĐ-CP: *“khai thác, sử dụng tài nguyên nước khi giấy phép đã hết hạn”*. Nếu so sánh trường hợp vi phạm này với trường hợp cá nhân/tổ chức xin gia hạn giấy phép khai thác tài nguyên nước đúng thời hạn thì số lợi bất hợp pháp mà cá nhân/tổ chức chậm gia hạn Giấy phép nên được hiểu là số lợi so với cá nhân/tổ chức khác đang thực hiện đúng quy định pháp luật. Do đó, số lợi bất hợp pháp ở đây nên hiểu là số tiền cấp quyền khai thác tài nguyên nước, thuế tài nguyên nước, lệ phí cấp Giấy phép tài nguyên nước (nếu có).

+ Trường hợp cá nhân/tổ chức vi phạm thuộc địa bàn vùng sâu, vùng xa không có hệ thống nước cấp tập trung, không có nguồn cấp nước sạch nào khác ngoài nước dưới đất phục vụ nhu cầu sinh hoạt, sản xuất. Việc lấy *“giá bán nước sạch cho sản xuất, kinh doanh trên địa bàn tỉnh nhân (x) với khối lượng nước khai thác”* để tính toán số lợi bất hợp pháp trong trường hợp này là không phù hợp.

2. Việc xác định hành vi vi phạm có dấu hiệu phạm tội hình sự:

Căn cứ Khoản 1 Điều 62 Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012 ngày 20/06/2012 của Chính phủ quy định về Chuyển hồ sơ vụ vi phạm có dấu hiệu tội phạm để truy cứu trách nhiệm hình sự: *“Khi xem xét vụ vi phạm để quyết định xử phạt vi phạm hành chính, nếu xét thấy hành vi vi phạm có dấu hiệu tội phạm, thì người có thẩm quyền xử phạt phải chuyển ngay hồ sơ vụ vi phạm cho cơ quan tiến hành tố tụng hình sự”*.

Căn cứ Điều 227 Bộ Luật Hình sự năm 2015, được sửa đổi, bổ sung tại Khoản 54 Điều 1 Luật số 12/2017/QH14 ngày 20/6/2017 của Quốc hội quy định đối với *“Tội vi phạm quy định về nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên”*, trong đó quy định người nào vi phạm quy định về nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên trong đất liền, hải đảo, nội thủy, vùng lãnh hải, vùng đặc quyền kinh tế, thềm lục địa và vùng trời của Việt Nam mà không có giấy phép hoặc không đúng với nội dung giấy phép thuộc một trong các trường hợp sau đây: *Thu lợi bất chính* từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc khoáng sản khác từ 100.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng hay Khoáng sản trị giá từ 500.000.000 đồng đến dưới 1.000.000.000 đồng; Đã bị xử phạt vi phạm hành chính về một trong các hành

X.H.C
SỞ
NGUYỄN
TRU
TỈNH

vi quy định tại Điều này hoặc đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm.

Tuy nhiên, việc xác định khái niệm “số lợi bất hợp pháp” và “thu lợi bất chính” vẫn chưa thực sự rõ ràng cũng như một số khó khăn, vướng mắc trong việc tính toán, xác định số lợi bất hợp pháp trong lĩnh vực tài nguyên nước, khoáng sản như nêu trên gây khó khăn cho việc xác định dấu hiệu phạm tội hình sự để làm cơ sở chuyển đến Cơ quan Cảnh sát điều tra xác minh, điều tra, xử lý theo quy định.

Do đó, nhằm đảm bảo tính chặt chẽ trong quá trình xử phạt vi phạm hành chính đối với các đối tượng có hành vi vi phạm hành chính, việc nhận diện các đối tượng vi phạm có dấu hiệu tội phạm hình sự trong lĩnh vực tài nguyên và môi trường để áp dụng đúng biện pháp xử lý theo quy định pháp luật hiện hành, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Bình Dương kính kiến nghị Bộ Tài nguyên và Môi trường có hướng dẫn về việc xác định số lợi bất hợp pháp đối với các trường hợp vi phạm hành chính và xác định hành vi vi phạm có dấu hiệu phạm tội hình sự.

Kính mong Bộ Tài nguyên và Môi trường sớm có ý kiến hướng dẫn để Sở hoàn thành thủ tục xử phạt vi phạm hành chính và kịp thời cho các trường hợp này./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh (để b/c);
- Lưu VT, TTr, Sang5.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Nguyễn Ngọc Thúy

1000

1000